

Lessuggesties voor klas 1 & 2 VO

Op dinsdag 23 januari 2024 is het Internationale Dag van het Handschrift. Dat is ook de start van de Nationale Week van het Handschrift van 22-26 januari 2024. Deze lesbrief van het Platform Handschriftontwikkeling geeft suggesties rond het motto 'Schrijven met de lemniscaat is een beweging die staat!'. Iedereen kan en mag deze lessuggesties naar eigen inzicht inzetten.

Schrijven met de lemniscaat is een beweging die staat!

Ode aan de lemniscaat

In het eindeloze teken van de lemniscaat,
Vloeit tijd en ruimte in elkaar, heel zacht.
Een eeuwige lus, zonder begin of eind,
Een symbool van oneindigheid, zo bemind.

Hij knoopt verleden en toekomst bijeen,
Een eindeloze cyclus, altijd te zien.
Een dans van dualiteit in perfecte balans,
In de lemniscaat, onze eeuwige kans.

Laat hij ons herinneren aan de cirkel van leven,
Waar de grenzen vervagen, en we streven,
Naar een dieper begrip van wat het betekent,
Om in dit wonderlijke universum te leven.

Bron: ChatGPT, 03.10.23

Inleiding

De lemniscaat is een heel oud en veelgebruikt teken. Wij geven dit symbool veelal de naam van een liggende of luie acht, of krakeling. Het woord is ontleend aan het Griekse woord 'lemnikos', dat bij ons de betekenis kreeg van achtvormige kromme, achtvormig lint, striklijn. In de wiskunde is de lemniscaat een bekend symbool. Bij onderstaande ideeën staat vooral de doorgaande beweging met de lemniscaat -de lopende acht- voorop. Verbindende bewegingen zijn een goede training voor het verbonden handschrift en de hersenen vinden dat moeilijker dan het trekken van losse lijnen (tekenen). Meer informatie over de lemniscaat: zie de algemene inleiding op de laatste bladzijde.

Doel

We gebruiken de lemniscaat om de samenwerking tussen beide hersenhelften te stimuleren en/of te onderhouden. Dat is vakoverstijgend en daar hebben de leerlingen levenslang wat aan. Daarnaast geeft de lemniscaatbeweging concentratie en rust. Heerlijk in deze prikkelvolle tijd.

Benodigheden

- Papier, potloden, kleurpotloden, fineliners
- Werkbladen 1 t/m 4

Aan de slag

Laat de leerlingen op eigen wijze werken; spreek de creativiteit aan. Pas materiaalgrootte aan de leerlingen aan of laat ze zelf kiezen en combineren. Combinaties van de ideeën zijn ook mogelijk. Wellicht in combinatie met een idee uit de Bovenbouw BO. De lessen kunnen ingezet worden bij de vakken Nederlands, tekenen en muziek.

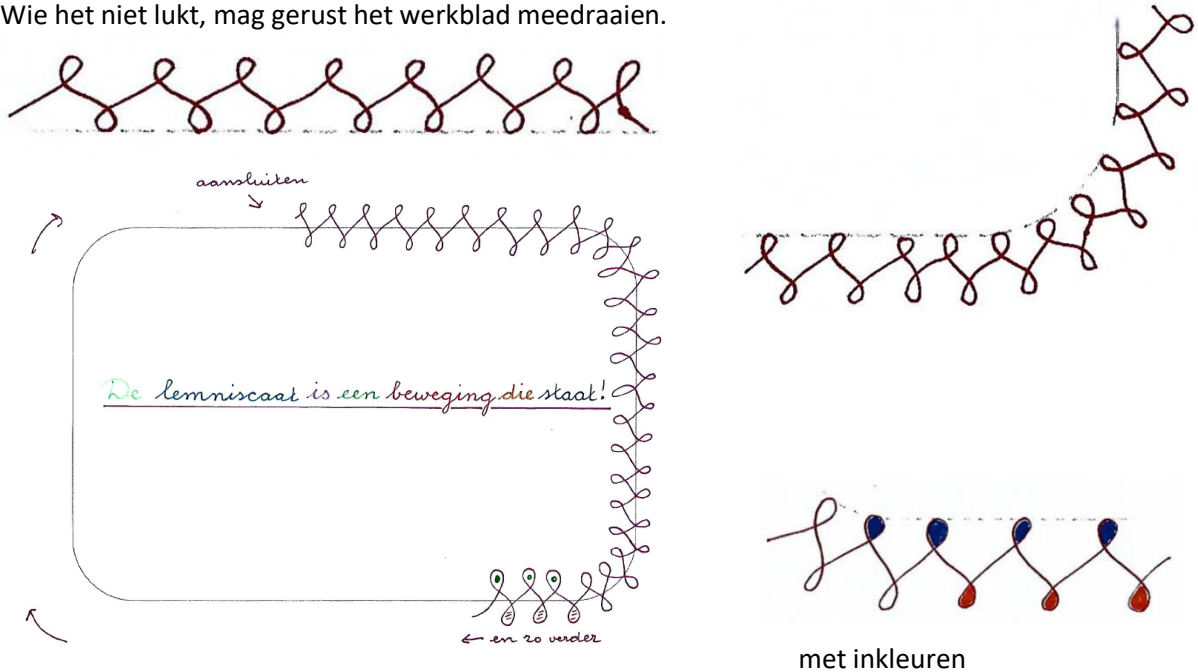
1. Lopende lemniscaat recht, rond (ruimtelijk inzicht) of in rechthoekige baan.

Kopieer Werkblad 1.

Het is een uitdaging om de lopende acht in één doorgaande beweging mét richtingverandering te maken.

Motoriek en ruimtelijk inzicht worden aangesproken.

Wie het niet lukt, mag gerust het werkblad meedraaien.

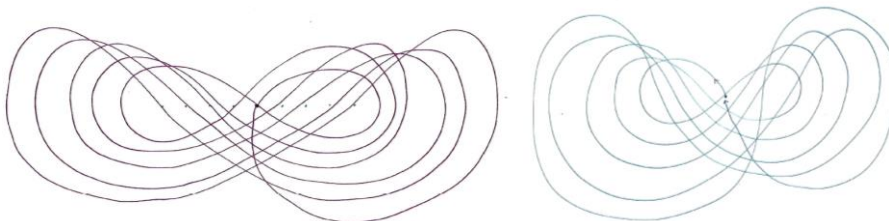
2. Lemniscaat met afwisselend grote en kleine lus door een verspringend middelpunt.

Zet zelf 9 stippen op papier of kopieer evt. Werkblad 2.

Het gaat om de doorgaande beweging! Die werkt voor je brein.

Meer info: www.pyth.eu/lemniscaten:

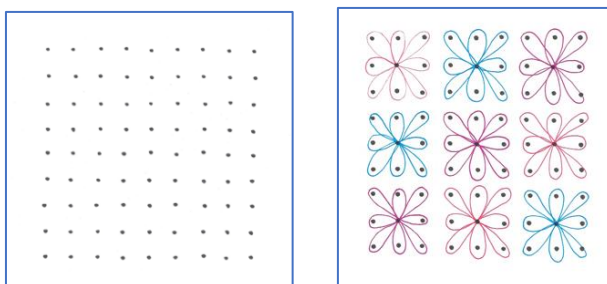
- Lemniscaat van Gerono/Krommen Van Watt
- Lemniscaat Van Booth

3. Met Werkblad kolom 9 zelf ontdekken hoeveel lemniscaten je erin kwijt kunt.

Kopieer Werkblad 3.

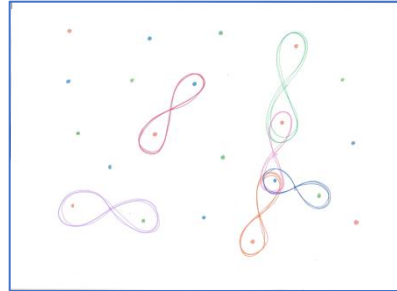
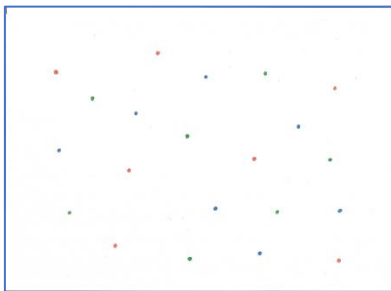
- Maak een bloem van lemniscaten om 9 stippen of meer stippen heen.
- Varieer in kleur.
- Maak de bloem in één beweging om het gewenste effect voor ons doel te bereiken.

4. Lemniscaten in alle richtingen

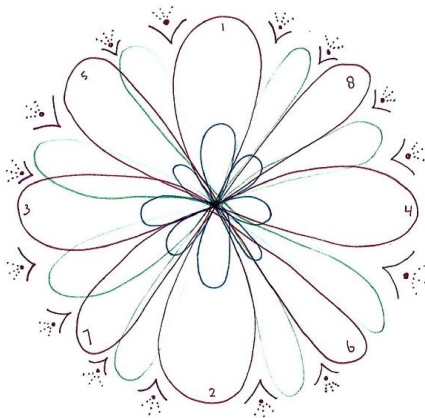
Kopieer Werkblad 4.

- Maak lemniscaten tussen 2 stippen 3 keer over elkaar heen (zie voorbeeld volgende pag.).
- Kies dan 2 nieuwe stippen en herhaal de beweging.
- De lemniscaat wordt in alle richtingen geoefend.
- Een stip, die al voor een lemniscaat gebruikt is, kan voor de volgende lemniscaat gebruikt worden.
- Om start en stop te markeren, is het gezellig om een muzikje erbij op te zetten. Start als de muziek start en stop als de muziek stopt. De leerkracht kan dat moment zelf bepalen aan de hand van hoever de leerlingen zijn.

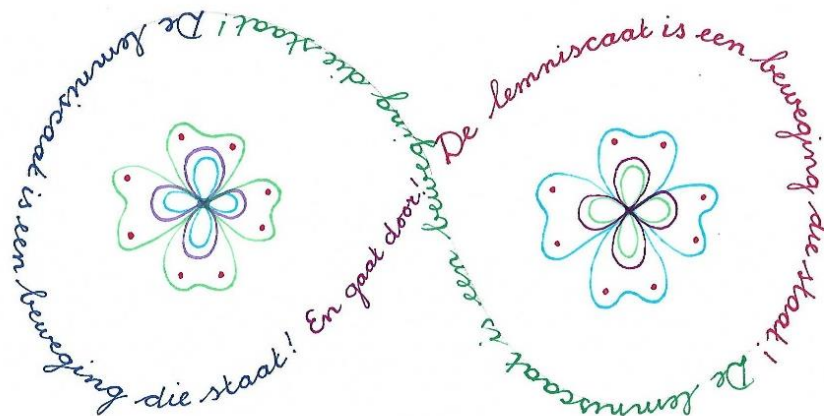
5. Een 6-, 8- of 10-bladige lemniscaatbloem in één beweging maken

Daarna inkleuren en/of versieren tot een soort mandala.

4 'striklinten' in één beweging

6. Een spreuk schrijven met de lemniscaat als schrijflijn

7. Verwerken van het gedicht

Probeer je in te leven in de ode en schrijf - handmatig- een tekst over de gevoelens die in je opkomen. Het mag natuurlijk ook een gedicht zijn. Of schrijf je er liever met een medeleerling een dialoog over!

Ode aan de lemniscaat

In het eindeloze teken van de lemniscaat,
Vloeit tijd en ruimte in elkaar, heel zacht.
Een eeuwige lus, zonder begin of eind,
Een symbool van oneindigheid, zo bemind.

Hij knoopt verleden en toekomst bijeen,
Een eindeloze cyclus, altijd te zien.
Een dans van dualiteit in perfecte balans,
In de lemniscaat, onze eeuwige kans.

Laat hij ons herinneren aan de cirkel van leven,
Waar de grenzen vervagen, en we streven,
Naar een dieper begrip van wat het betekent,
Om in dit wonderlijke universum te leven.

Bron: ChatGPT, 03.10.23

We zijn benieuwd wat jullie ervan gemaakt hebben! Daar kunnen we wellicht anderen weer mee helpen. Stuur foto's van de werkjes of eigen ideeën naar platformhandschriftontw@outlook.com. Vermeld even of we het ook op onze Facebook-pagina mogen zetten. Vooral heel veel plezier met elkaar toegewenst!

Schrijven met de lemniscaat is een beweging die staat!

Inleiding en motivatie

We kiezen in deze Nationale week van het handschrift voor de lemniscaat omdat de lemniscaat een doorgaande beweging is, waarbij:

1. de meeste schrijfrichtingen aan bod komen (de verticaal ontbreekt);
2. beide hersenhelften tegelijkertijd actief zijn en moeten samenwerken;
3. de doorgaande beweging geoefend wordt;
4. het ruimtelijk inzicht aangesproken wordt;
5. spelling bij deze schrijfbeweging niet belemmerend werkt;
6. het een gecompliceerde beweging is voor ogen, brein en de fijne motoriek;
7. de hersenen door deze beweging evenwichtig geprogrammeerd worden, wat leidt tot een ritmischer handschrift

Lemnikos

De lemniscaat is een heel oud en veelgebruikt teken. Wij geven dit symbool veelal de naam van een liggende of luie acht, of krakeling, terwijl kinderen het wel 'brilletje' noemen. Het woord is ontleend aan het Griekse woord 'lemnikos', dat bij ons de betekenis kreeg van achtvormige kromming, achtvormig lint, striklijn.

Symbool van oneindige beweging

De lemniscaat is terug te vinden in vrijwel alle culturen, hét symbool voor oneindigheid en eeuwige beweging, en heeft maken met energie, doorstroming, kracht. Het houdt in, dat het leven, het leren en het verkrijgen van inzicht, oneindig is en in elkaar blijft vloeien.

Samenbrengen van verstand en gevoel

Het kruis- of smeltpunt wordt hierbij gezien als middellijn van het lichaam. Als de linker cirkel en de rechter cirkel even groot zijn, dan is er sprake van evenwicht tussen verstand en gevoel. Ze corresponderen met beide hersenhelften, die respectievelijk staan voor:

Linkerhersen helft: tijd, chronologie (volgorde, verschillen, analyseren), ik-gevoel (verstand, weten wat je wilt), kijkvaardig (visueel, bijziend), vechter;

rechterhersen helft: ruimte, analogie (overeenkomsten, synthetiseren), wij-gevoel (voelen wat je weet), luistervaardig (auditief, verziend), vluchter.

Hersenhelften laten samenwerken

De lemniscaat wordt regelmatig toegepast bij dyslectische kinderen. Doordat beide hemisferen samenwerken bij deze oefeningen (ChatGPT geeft 4 voorbeelden) worden de kernspieren versterkt, wordt de balans verbeterd en de flexibiliteit vergroot. Dit draagt bij aan kalmeren, reguleren, innerlijke rust en concentratie.

We zijn reuze benieuwd naar wat de leerlingen ervan maken.

Het werk kan gestuurd worden naar platformhandschriftontw@outlook.com.

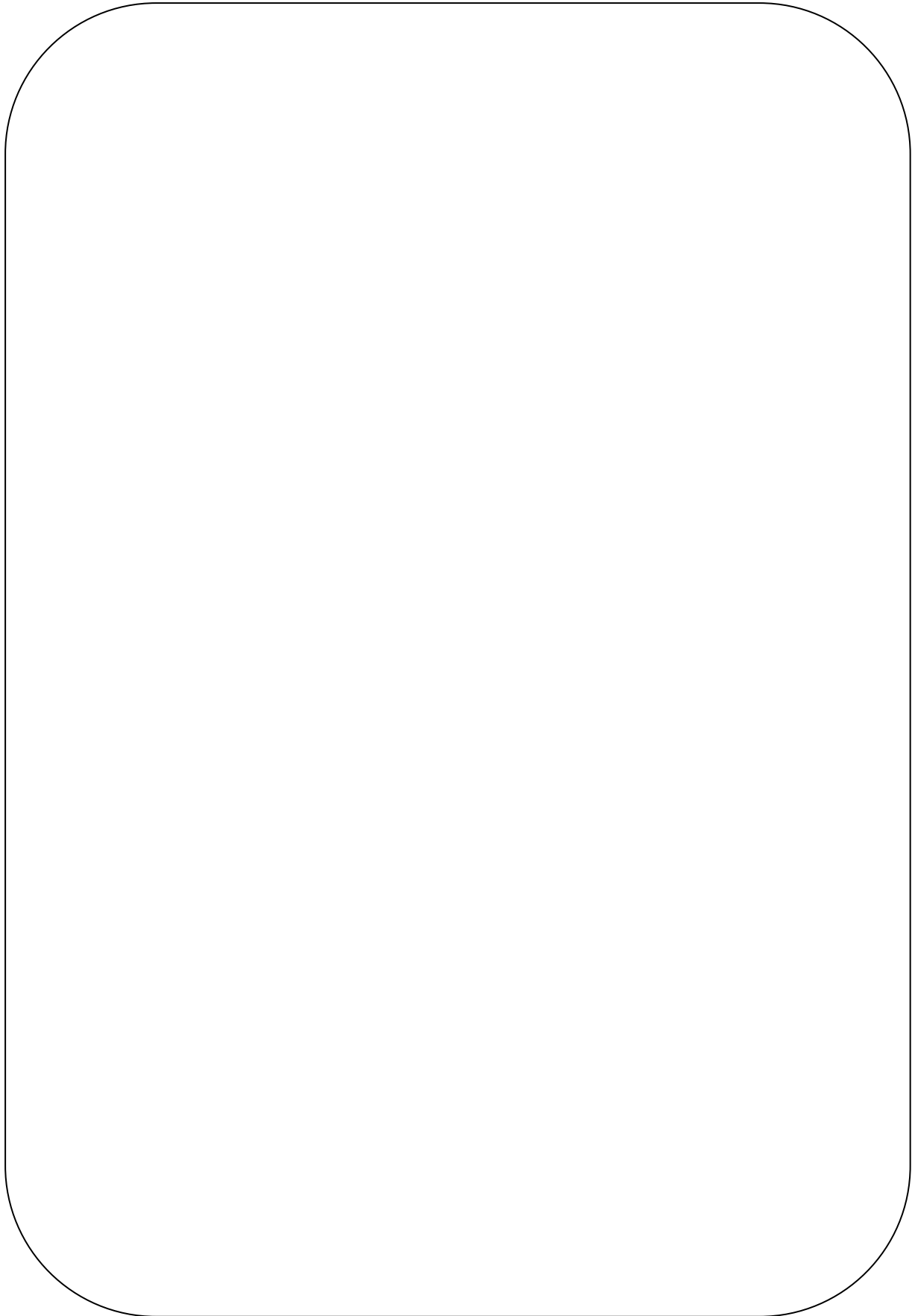
Wil je erbij vermelden of het op onze Facebook-pagina getoond mag worden?

Wie weet win je er het gezelschapsspel 'Schriftgeheimen' mee.

Wij wensen je een Week van het Handschrift toe, waarbij de lemniscaat een veelgebruikte schrijfbeweging mag zijn, die staat!

Platform Handschriftontwikkeling, januari 2024

Werkblad 1

